

"נכה בפשיעה המאורגנת גם בחרב, גם ברומח וגם בכידון"

היועץ המשפטי לממשלה מציב שני יעדים מרכזיים: מלחמת חורמה בארגוני הפשע וחיזוק שלטון החוק ברשויות המקומיות • "אין לי ספק שפעולה נחושה בשתי החזיתות הללו גם יחד תיטיב עם הציבור ותביא עימה תוצאות"

באופן יזום. גם בחרב, גם ברומח וגם בכידון. מדיניות אכיפה זו משלבת כלים משפטיים משדות משפט מגוונים וכן רשויות מינהל ואכיפה שונות. כאשר מדובר במחוללי פשיעה הפועלים באופן מאורגן ושיטתי לצורך ביצוע עבירות המניבות רווחים, אין די בהפעלת החוק הפלילי, אשר מטבע הדברים כוח מוגבל לעיתים.

יש לפגוע ברווחיהם של ארגוני הפשיעה. יש לפגוע בתשתיות שעליהן הם נשענים. יש לעשות זאת באופן יזום וממוקד. יש לעשות זאת בהתמדה וברציפות. יש לעשות זאת בנחישות וללא מורא. שימוש באכיפה משולבת – הפעלת כלים אזרחיים ומינהליים גם יחד – כבר נעשה בעבר. בחלק ממחוזות הארץ ראינו דוגמאות לביצועים של גופי האכיפה כשהם פועלים במשולב. אולם האכיפה המשולבת נעשתה עד כה בעניינים נקודתיים ומצומצמים. הדברים נעשו ללא תוכנית מגובשת אשר קשרה בין כלל רשויות המינהל והאכיפה. לעיתים היא נעשתה על בסיס של רצון טוב של רשויות מסוימות, באזורים מסוימים.

במסגרת תוכנית מניפה שמת לי למטרה להרחיב את פעולת האכיפה באופן משמעותי לכלל מחוזות הארץ; לרתום את רשויות האכיפה והמינהל השונות הפועלות בכל גזרה וגזרה; ליצור את התיאום ביניהן; לעשות את שילוב הכוחות לעניין מוסדי ושיטתי.

אני ער לקשיים שעלולים לנבוע ממדיניות זו. שילוב כוחות של כלל גורמי אכיפת החוק ורשויות המינהל מחייב אותנו כמערכת להקפיד הקפדה יתרה בהגנה על זכויות הפרט ועל הזכות להליך הוגן. כך נעשה.

עם זאת, בצד הגנה על זכויותיהם של החשודים ושל הנאשמים אנו מחויבים בהגנה על זכויותיהם של הקורבנות, בכוח ובפועל, ועל האינטרס הציבורי בכללותו. היו סמוכים ובטוחים ששילוב כוחות על ידי כלל גורמי האכיפה יעשה במידתיות וברגישות הנדרשת, אך בה בעת בנחישות בלתי מתפשרת, בהגנה על שלומם ועל ביטחונם

לפני מספר לא רב של שבועות נחנך גוף הביקורת על התביעה וייצוג המדינה בערכאות. גוף ביקורת שהוקם לראשונה לאחר 65 שנות קיומה של המדינה. לאחרונה אף פורסמה לשופטים הנחיתו של נשיא בית המשפט העליון, לצד הנחיתו של עבדכם הנאמן למעך התביעה הכללית, כי יש לנהל משפטים פליליים ברציפות. כולי תקווה שלשני המהלכים הללו תהיה תוצאה אחת – חיזוק אמון הציבור במערכת אכיפת החוק ובמערכת המשפט הישראלי. אלמלא התגייסותם של נשיא בית המשפט העליון ושרת המשפטים, לא מן הנמנע שהייתי ניצב לפניכם גם השנה וחוזר על דבריי כי מדובר ברפורמה חשובה מאין כמותה, ואם חפצי משפט אנחנו, אין לנו אלא להוציאה אל הפועל. אני שמח שנחסך ממני הצורך לחזור על הדברים, וגם על כך נתונה תודתי לשניהם. נראה לי כי במידת מה גם אתם צריכים להוקיר תודה על שנחסך מכם לשמוע את אותם הדברים יוצאים מפי פעם נוספת.

הרשו לי להניח לפניכם עוד שני שטרות שאני מתכוון לפרוע לא עוד עת רבה מדי. השטר האחד עניינו במלחמת חורמה בארגוני הפשע, ארגונים שלצערי דומה שהרימו ראש לאחרונה, וצריך להכות בהם בנחישות וללא חמלה. בלי להיכנס לפרטי האירועים של העת האחרונה, די שאומר כי אלימות המופנית כלפי אדם רק משום שהוא ממלא תפקיד של אכיפת חוק היא אלימות המופנית כלפי הדמוקרטיה. לא פחות מכך. במסגרת הלחימה בארגוני הפשע שכללנו את שיטות הפעולה וגיבשנו תוכנית אכיפה ייעודית.

השטר האחר שאני מבקש להניח לפניכם, והוא לא פחות חשוב בעיניי, עניינו חיזוק שלטון החוק ברשויות המקומיות ומאבק נחרץ בשחיתות, כפי שנגלתה לעינינו בפרשות האחרונות.

בעניין ארגוני הפשיעה אנצל הזדמנות זו שנקרתה לי כדי להציג לפניכם את התוכנית "מניפה", שגובשה ועוברת כעת לשלב הביצוע. תוכנית זו היא מדיניות אכיפה שנועדה להכות בפשיעה המאורגנת

”ארגוני הפשע הרימו
ראש לאחרונה,
וצריך להכות בהם
בנחישות וללא חמלה.
בלי להיכנס לפרטי
האירועים של העת
האחרונה, די שאומר
כי אלימות המופנית
כלפי אדם רק משום
שהוא ממלא תפקיד
של אכיפת חוק היא
אלימות המופנית כלפי
הדמוקרטיה”

”אני מאמין שבעתיד אוכל לומר לכם שפרעתי גם את השטרות שהנחתי לפניכם היום”. וינשטיין

מעמדם של היועצים המשפטיים ברשויות המקומיות. אלה שומרי הסף, האנשים הניצבים על חומת שלטון החוק. יש חשיבות גדולה ליכולתם לומר את דעתם בקול ברור ורם וכן לביצור מעמדם. אנו מתכוונים לפעול להסדרת נושא התרומות למועצות המקומיות; לבחון את נושא ניגודי עניינים בשלטון המקומי; להתמודד עם תופעת המאכערים; ליישם ולחזק את חובת הגילוי החלה על עסקיהם ועל רכושם של נבחרים ציבור; ולהרחיב את הפיקוח בתחום התכנון והבנייה. כדי להוציא את הדברים מהכוח אל הפועל הקמתי צוות שתפקידו להביא לפני דו"ח בדבר הפרצות והחוסרים שאיפשרו את מקרי השחיתות ובדבר הדרכים הראויות להטלת סייגים ופיקוח. אני סמוך ובטוח שהצוות יעשה את מלאכתו נאמנה ויניח לפני דו"ח מקיף וסדור שיאפשר התחלה של פעולות אופרטיביות בעניינים הללו. שני הנושאים שפרשתי לפניכם עכשיו – הלחימה בארגוני הפשיעה וחזיקת שלטון החוק ברשויות המקומיות – אינם זרים זה לזה. האחד מפרה את השני. פרצה בשלטון החוק ברשויות המקומיות מאפשרת התרחבות של הפשיעה המאורגנת, ופשיעה מאורגנת פורצת גדרות. אין לי ספק שפעולה נחושה בשתי החזיתות הללו גם יחד תיטיב עם הציבור ותביא עימה תוצאות. אני מאמין שאם תזמינו אותי לשאת דברים בעתיד, אוכל לומר לכם שפרעתי גם את שני השטרות שהנחתי לפניכם היום.

של אזרחי מדינת ישראל ותושביה. זהו שטר שאני מניח לפניכם היום ומתעתד לפרוע אותו כאמור לא עוד עת רבה. אפשר להניח, לצערי, כי גם בעתיד ייוותרו ארגוני פשיעה וייוותרו עבריינים. זו למרבה הצער דרכו של עולם, אך אני משוכנע שמימוש התוכנית שהצגתי לפניכם יפגע פגיעה של ממש בפשיעה המאורגנת, ודומה כי ניאלץ להסתפק בכך. שטר נוסף שאבקש להניח לפניכם היום נוגע לחיזוק שלטון החוק ברשויות המקומיות. דומה שאין צורך להכביר מילים על סמכויותיו הנרחבות של השלטון המקומי ועל השפעתו על חיי הפרט. לצערי, בתקופת כהונתי עסקה מערכת אכיפת החוק בפרשות שחיתות רבות הקשורות לנבחרים הציבור בשלטון המקומי, ויש דוגמאות רבות ומגוונות המוכרות לכל, ותקצר היריעה מלפרטן. הגעתי לכלל דעה כי יש להסיק מסקנות מערכתיות לגבי שלטון החוק ברשויות המקומיות, ולשנות את המצב הקיים. הכלל המאפשר הפסקת כהונה ציבורית על סמך ראיה מינהלית לביצוע עבירה חמורה אינו חדש במשפטנו. כלל זה חל לגישתי גם על הפסקת כהונתו של נושא משרה שנבחר בידי הציבור. מובן שיש לעשות זאת בזהירות ובמקרה המתאים, ולמצוא את האיזון הנכון עם השיקולים האחרים המתחרים על הבכורה. עמדתי זו משתלבת בתוכנית רחבה שאנו מקדמים לביצור של-טון החוק ברשויות המקומיות. במסגרת זו אנו פועלים לחזק את